GAZETA KRAKOWSKA

Prenumerata kwartalna złp. 12. Nr 256. *Poiedynczy numer na welinowym papierze gr. 10.*

SOBOTA DNIA 22 PAŹDZIERNIKA 1831 ROKU.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na O° **Reaumiura.**

Dzień	Godzina	Barometr na O° r.	Therm:	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
	7	27 8, 316	+ 3. 5	0,0	wschodni słaby	pogoda	
21.	12	„ 8, 290	+12. 1	+ 6,0	„ „	pogoda z chmur:	
	3	„ 7, 750	+13. 5	+ 7,1	„ „	pogoda	
	9	„ 7, 632	+ 6 6	+ 3,8	„ „	„ „	

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Kraków. —

Komitet Żywności Woyska.

Wzywa powtórnie wszystkich posiadaiących assignacye komitetu lub trebowania na wydaną żywność dla woyska cesarsko-rossyyskiego, ażeby do eblikwidacyi stanęli w komitecie żywności woyska maiącym swe posiedzenie na pierwszem piętrze w domu gdzie Hauptwach główny, gdzie równie strony posiadaiące już poświadczone, po odebranie wylikwidowaney należytości zgłosić się maią; niestawaiący albowiem sami sobie winę przypiszą, ieżeli po zamknięciu obrachunku komitetowego na odebranie swey należytości czekać będą zniewoleni.

W Krakowie dnia 21 Października 1831.

Bartl.

Erber N. R. K.

WARSZAWA 18 PAŹDZIERNIKA.

Z Bożey Łaski
MY MIKOŁAY PIERWSZY
Cesarz Wszech Rossyi Król Polski
etc. etc. etc.

Zważywszy, iż po zaięciu przez woyska nasze, miasta Warszawy i pomimo zupełnego poddania się narodu polskiego, ogłoszonego w liście ienerała hr. Krukowieckiego do feldmarszałka hr. Paszkiewicza Erywańskiego z dnia 26 sierpnia (7 września) r. b. korpus polski prowadzony przez cudzoziemca nazwiskiem Ramorino, pozostał w nieprzyiacielskiey postawie przeciw prawey władzy w królestwie polskiem przywróconey; że, bez względu, ani na wypadki powszechnie wiadome, które pociągnęły za sobą poddanie się królestwa, ani na trzykrotne ostrzeżenia temuż Ramorino przez ienerał-adjutanta barona Rozena 1 w dniach 30 sierpnia 2 i 4 września, w celu skłonienia go do poddania się, czynione, okazał zamiar przedłużenia bezskuteczney iuż, w oczach nawet samych rokoszan walki; że w rzeczy samey wydał woyskom naszym nowe bitwy i był przyczyną nowego rozlewu krwi, dopóki nakoniec schroniwszy się w kray austryacki przez woyska Jego Cesarsko-Królewskiey Apostolskiey Mości rozbroiony nie został.

Zważywszy nadto, że przez uczynki te, podwóynie przestępne, korpus pomieniony

odrzucił wszelkie podawane mu w Imieniu naszem środki uzyskania, przez spieszne poddanie się, zapomnienia przeszłości i przebaczenia mu iego udziału w buncie, i że, tym sposobem, stał się niegodnym dobrodzieystw amnestyi.

Postanowiliśmy i stanowiemy: officerowie wszelkich stopni, należący do korpusu prowadzonego, w ciągu ostatnich wypadków w Polsce, przez wzmiakowanego Ramorino, i którzy z tymże korpusem udali się w kray austryacki, odtąd iuż ani do cesarstwa rossyyskiego, ani do królestwa polskiego powrócić nie będą mogli. Wszakże zastrzegamy Sobie, wyrzec późniey względem tych którzy dla szczególnych powodów, będą mogli bydź od ninieyszego rozporządzenia wyłączeni.

Dan w Carskiem Siele dnia 20 września (2 października) roku pańskiego 1831 a panowania Naszego szóstego.

(podpisano) MIKOŁAY.
Przez Cesarza i Króla
Minister Sekretarz Stanu
(podpisano) Stefan Hr. *Grabowski*.

Prezes Rządu Tymczasowego
Królestwa Polskiego

Maiąc sobie doniesionem przez właściwe władze administracyine, iż w wielu mieyscach włościanie odmawiaią odrabiania winney powinności inwentarskiey lub dobrowolnie umówioney, i opuszczaią mieysca zwykłego swego zamieszkania,

Polecamy kommissyom woiewódzkim, aby za pośrednictwem kommissarzy obwodowych, burmistrzow, wóytów gmin i proboszczów, oznaymiły włościanom, iż każdy z nich, któryby się wzbraniał odrabiać należnych, czy to inwentarzem przepisanych, czy umówionych powinności, ktore dotąd zwykle odrabiane były, do takowey prawnie znaglony zostanie.

Oddalaiący się samowolnie z mieysca swego zamieszkania, ujęty pojedynczo, uważany będzie za włóczęgę, i iako taki karany.

Zbieraiący się w większey liczbie w lasach, lub mieyscach niedostępnych i taynych, uważani będą za bandę rozbóyników, i w miarę wykroczenia lub usiłowania karanymi zostaną.

Celem zaś ścisłego wykonania ninieyszego naszego rozporządzenia, dążącego do nayrychleyszego przywrócenia spokoyności i bezpieczeństwa każdego osobiście z mieszkańców, wkładamy obowiązek na każdego wóyta gminy, lub iego zastępcę, aby iak nayściśley przestrzegał, iżby pod żadnym pozorem, nieprzyymowano w gminach, pod iego zarządzeniem zostaiących, ludzi którzyby w nich nie mieli swego zamieszkania, odsyłaiąc takowych do kommissarza obwodowego.

O zbieraniu się zaś kilku, lub więcey osób w obrębie gminy swoiey, natychmiast właściwey władzy miescowey, lub nayblizszey komendzie woyskowey donosił, pod osobistą odpowiedzialnością, za dawanie pomocy i wspieranie złych zamiarów.

Komendy woyskowe odbiorą stósowne rozkazy, aby każdym wspomienionych wypadków, dodawały siły zbroyney.

Poleconem oraz zostaie obywatelom, aby z swey strony wstrzymali się także od ucisku, w iakim bądź względzie, mieszkaiących na ich ziemi włościan, i nie wymagali od nich, w poborach lub robociznie, nic więcey nadto, co im z prawa, lub z dobrowolney z niemi ugody, należy; wrazie bowiem uzasadnionych skarg włościańskich, winni do odpowiedzialności pociągnieni zostaną.

W Warszawie d. 1/13 Października 1831 r.
Rzeczywisty Tayny Radca,
(podp.) *Engel*.

Jenerał Jazdy, Hrabia Witt
Gubernator Miasta Warszawy.

Doniesionem mi zostało i sam naocznie przekonałem się, że urzędnicy zdrowia, któ-

rzy zostawali w służbie w czasie rewolucyi, daią się widzieć po ulicach ze znakami do officerskich zbliżonemi. Gdy znaki takowe niebyły przepisane w woysku polskiem przez N. Cesarza Jmci Króla, zaleconem im zostaie zdiąć takowe natychmiast i nadal onych nie używać.

Co się tycze urzędników zdrowia rodem z Zagranicy, którzy w tymże czasie weszli do służby w woysku Powstańców, ci, ulegaiąc powyższemu przepisowi, stawić się maią każdy u konsula swego narodu, końcem dopełnienia formalności potrzebnych dla uzyskania paszportu do swego kraiu.

W Warszawie d. 4 (16) Października 1831.

Gdy zniszczone na czas, przez zamachy wichrzycieli, spokoyność i bezpieczeństwo publiczne, przez świetne czyny woyska N. Cesarza i Króla Jmci, szczęśliwie przywrócone zostały, a każdy mieszkaniec tego kraiu może odtąd znowu używać owoców pokoiu i cieszyć się opieką rządu łaskawego monarchy; dowodzący naczelnie JO. Feldmarszałek Paskiewicz xiążę Warszawski hr. Erywański przeięty wdzięcznością dla Boga zastępów za udzieloną mu pomoc w dokonaniu powierzonego sobie dzieła, postanowił złożyć Stwórcy dzięki w raz z woyskiem, które z chwałą, i bohaterskiem poświęceniem się w tak świętey walczyło sprawie.

Na tem przeto samem mieyscu pod wałami Warszawy, gdzie znakomite zwycięztwo zaciętą rozstrzygnęło walkę śpiewane było d. 4 (16) Października r. b. w przytomności pułków pieszych, konnych oraz artylleryi Leib-gwardyi składaiących garnizon Warszawski, niemniey trzeciey grenadyerskiey dywizyi i władz rządowych, przez duchowieństwo obrzędu greckiego uroczyste *Te Deum*, w czasie ktorego ogień z 100 dział obchód ten ogłosił.

Po skończonym obrządku, woysko pod osobistem dowództwem Jego Cesarzewiczowskiey Mości W. Xcia Michała defilowało przed JO. xięciem feldmarszałkiem, radosne wydaiąc okrzyki, na powitanie Naczelnika, pod którym ziednało sobie tyle sławy.

Liczni na ten obchód zebrani widze, niemogli się dość wydziwić równie nad porządkiem i dokładnością poruszeń i marszu, iak nad czystością i wytwornością ubioru i oporządzenia żołnierza, oraz dobrym stanem zaprzęgów i koni. Zdaniem wszystkich znawców, woysko to zdawało się raczey z wygodnych kwater występować na popis, niż z odbytey wczasie zimy i niewygody powracać kampanii.

Jenerał xiążę Szachowski przybył do stolicy.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Londyn 8 *Października*. — Los bilu reformy został nakoniec na posiedzeniu wyższey izby dnia 7 b. m. rozstrzygniony. Po wielu mowach za i przeciew bilowi, przystąpiono do głosowania, i okazało się przeciw drugiemu odczytaniu z obecnych parów . . . . 150.
przez pełnomocnictwo . 49.
199 głosów.

Za drugiem odczytaniem z obecnych parów . . 128.
przez pełnomocnictwo . 30.
158 głosów.

A zatem większość przeciw bilowi . . . . 41 głosów.

Gdy lord kanclerz ogłosił wypadek głosowania nie dał się słyszeć żaden znak ukontentowania lub nagany. Izba rozeszła się dziś rano kwadrans na godzinę 7mą przy naywiększey ciszy.

Zaraz po dzisieyszym głosowaniu w izbie wyższey 23 lordów, pomiędzy ktoremi znayduią się hr. Grey (pierwszy minister) lord Holland i xiążę Norfolk zanieśli protestacyą przeciw postanowieniu rzeczoney izby.

W Dzienniku *Sun* czytamy: "Lud iest na nowo w poruszeniu, ale tą razą z większem

postanowieniem doyścia do celu, niż po inne czasy. Wzburzenie umysłów w stolicy iest, iak sądziemy bez przykładu. Wiadomość o upadku bilu reformy rozeszła się od iednego do drugiego końca Londynu, i chociaż ieszcze nie upłynęło 9 godzin po głosowaniu w izbie wyższey, 12 cyrkułow postanowiło iuż podać adressy królowi i iego ministrom. W zburzenie publiczności coraz bardziey się wzmaga. — W tey chwili dowiaduiemy się, że deputowani różnych dystryktow stolicy zwołali na dziś zgromadzenia do gospod Korony i Kotwicy, dla powtórzenia królowi zapewnienia swey wierności i zupełnego zaufania w min strach. „

Dziennik powyższy i inne wyszły dziś z żałobnemi obwódkami.

"Wielkie pytanie: „ "Cóż lordowie uczynią? (wyraża iedna z gazet dzisieyszych w giełdowem doniesieniu) dziś rano izba wyższa odrzuciła większością 41 głosów bil reformy. Doszliśmy teraz do naywiększey kryzy i wznawia się nowe pytanie: „ "Cóż król uczyni? "Spodziewać się należy, iż w każdym przypadku królem będzie, i wsparty od wiernych swoich poddanych niczego obawiać się nie powinien. Nieprzyiemne to zdarzenie zrobiło wielką w mieście trwogę; na papiery niebardzo iednak wpływa, bo tylko o pół od sta spadły. „

Dnia 5 dawał tu król posłuchania, potem odiechał do Windsor.

Posłowie pięciu mocarstw mieli onegday w wydziale spraw zagranicznych 3chgodzinną konferencyą.

Hr. Warwick oddalił wszystkich swoich dzierżawców, którzy podczas ostatnich parlamentowych obiorów głosowali za przyiaciołmi reformy.

Spodziewany tu iest W. Xiążę rossyyski Michał; Mivarts hotel urządzony bydż ma na iego mieszkanie.

Rzym 1 *Października.* — Wczoray odbył się tayny konsystorz, na którym Oyciec S. papiezkiego nuncyusza przy rządzie francuzkim prałata Lambruschini, urodzonego w Genui 1776 i sekretarza kongregacyi koncylium, prałata Sala, urodzonego tu 1762 mianował kardynałmi, a mianowania 10 ieszcze kardynałów do późnieyszego czasu zostawił. Oba nowomianowani kardynałowie poiechali w karetach stanu do pałacu Quirynał i otrzymali z rąk Jego Swiątobliwości paliusze. Na tymże konsystorzu mianowanych zostało 2 metropolitów (iednym z nich jest franciszkański Jenerał, Oyciec Cirilo Almeda, merropolitą Kuby) 3 arcybiskupów i 13 biskupów.

Madryt 27 *Września.* — Dzisieysza gazeta dworska ogłosiła wyrok królewski znoszący wolność portu kadyxkiego, i drugi wyrok nakazuiący ustanowienie giełdy w stolicy.

Taż gazeta zapewnia, że tak na całey wyspie Minorce, iako też w porcie i w zakładzie kwarantanny w Mahon od miesiąca maia r. b. panuie naylepszy stan zdrowia.

Hamburg 10 *Października.* — Senat oznaymił, że i tu wybuchnęła cholera i nakazał kommissyi zdrowia rozpocząć swą czynność. Do dnia dzisieyszego było sześć przypadków śmierci i kilkunastu ludzi zachorowało. Choroba ta wybuchnęła razem w kilku częściach miasta i dotknęła osoby, które z nikiem związków niemiały, a zatem niemogły się zarazić.

Sztokolm 7 *Października.* — NN. Królestwo raczyli w przeszły wtorek dnia 4 b. m. przyiąć wielką deputacyą od mieszkańców Darlekarlii. Deputacya ta maiąc na czele gubernatora tey prowincyi, przybyła tu złożyć J. K. Mci podziękowanie za zaszczyt, który tey prowincyi uczynił przez nadanie nowourodzonemu xięciu tytułu xcia Darlkarlii. Gubernator miał mowy do króla i krolowey na które NN. Królestwo łaskawie odpowiedzieli, potem J. K. M. zaprosił wszystkie członki deputacyi do siebie na obiad. Taż deputacya złożyła dziś swoie uszanowanie królewiczowi następcy tronu i iego małżonce.

Od 1 października zniżył J. K. M. cło od wprowadzonego z zagranicy zboża, a podwyższył od wywozu.